

Is nu op het standpunt van de handhaving van de waarheid het wel mogelijk de cultuur te dienen? Is het niet beter uit te gaan van den twijfel? Spr. toont aan, dat nimmer wetenschappelijke arbeid mogelijk is voor hem, die den twijfel verheft tot uitgangspunt, en dat hij, die twijfel uitspreekt aan de resultaten van de wetenschap, de roeping heeft, dien twijfel te rechtvaardigen en de bewijzen voor het goed recht van zijn twijfel aan te voeren.

Maar, zoo zegt men, op het standpunt van dat handhaven van de waarheid, is het niet mogelijk een cultuurtaak te vervullen.

Wat is een cultuurtaak? Wat is „cultuur”? Niet in de eerste plaats datgene, wat op het voetspoor van Fichte, de Duitschers ervan hebben gemaakt.

Onder cultuur verstaat spreker al datgene, wat we hebben als openbaring van de gaven Gods in zijn Schepping. Omdat wij naar Gods beeld zijn geschapen kunnen we niet anders dan datgene, wat Gods als Zijn gaven in de schepping gaf, zoeken en genieten. Trouwens, op de nieuwe aarde zal alle gave van Gods grootheid kunnen worden genoten. Zoo is het zoeken van cultuur in waarheid een teruggrijpen naar het paradijs en een vooruitgrijpen naar den staat der heerlijkheid. Maar wanneer menschen nu die gaven zoeken en vinden, dan geven ze echter richting aan het gebruik van die gaven, en zoo wordt de cultuur betrokken in de sfeer van het zedelijk slechte.

Een cultuurtaak dus is dit: tevoorschijnbrengen van nieuwe gaven der cultuur, en richting geven aan het gebruik van de gaven der cultuur.

Maar dan is het gemakkelijk te verstaan, dat we zeggen, dat een Christen een cultuurtaak heeft.

Noch vanuit het standpunt van het conservatisme, noch vanuit dat van den twijfel, maar op het standpunt van de zekerheid des geloofs kan hij richting geven aan het vinden van en aan het gebruiken van de goederen, die God ons in Zijn schepping heeft geschonken. Niet echter om nu dat verrichten van de cultuurwerkzaamheden over te laten aan enkelen, die voorgaan. Ieder Christen moet in eigen omgeving, wars van conservatisme en relativisme, vast staan, zóó, dat hij richting kan geven aan het leven rondom. En dan ziet hij de moeilijkheden, en dan bidt hij ook voor hen, die in zulk een strijd vooraanstaan.

Zoo heeft ook onze Vrije Universiteit een cultuurtaak te vervullen. Dat zal ze kunnen, wanneer ze gedragen wordt door een sterk beginsel en door het gebed van ons Gereformeerde volk.

Moeilijkheden zijn er zeker op veel terrein, wanneer het erom gaat onze cultuurtaak te vervullen, óók op het terrein van kunst en techniek. Moeilijkheden, die we ook bij onzen wetenschappelijken arbeid zullen blijven vinden. Maar ten slotte geven we ons immers met al ons werk over in Gods hand. Ook met onze cultuurtaak.